

grebet lidt ind i disse Forhold. Nej, der har den ærede første Taler i Dag med fuld Føje paavist, at det, man gjorde i 1880, var netop at hævde Sparekassernes Selvstændighed. Staten maatte give dem en Haandsrækning ved en Sparekasseinspektør, ved visse Lovregler o. s. v., men Sparekasserne skulde staa med deres egen Selvstændighed. Og her have vi en Sparekasse, som netop har været stolt af sin Selvstændighed og villet staa paa sine egne Ben, som har haft sine „Tillidsmænd“. Ak ja, hvor er det ikke et sørgeligt Navn, man her er kommet til at benytte. Det er vel en Oversættelse af „Garanter“. Det kan jeg forstaa, at der er nogen, der garanterer, og det skal vel ikke sige andet, men de skulde ikke have været kaldte Tillidsmænd, hvorved man siger, at dem stoler man paa, de ville nok holde Kassen i Orden. Og saa valgte disse 900 Mænd en eneste Mand til at tumle med det hele, han var deres Formand, og saa var de Tillidsmænd. Men nok er det, de styrede selv deres Anliggender, og jeg kan heller ikke paa det Omraade se noget som helst, der kunde berettigede denne Sparekasse til at komme og sige: Nu er det gaaet galt trods vore Tillidsmænd, trods det hele, nu skal Staten hjælpe os. Jeg har ikke kunnet finde Hjemmel dertil.

Maa jeg sige de Herrer lidt om, hvad det drejer sig om. Der indestod den 31. Marts 1908 i Den sjællandske Bondestands Sparekasse Sparepenge til et Beløb af 37,482,877 Kr. — maa jeg sige 39 Millioner, det er lidt mere, end der stod, men det er lettere at regne med, naar vi skulle regne med Brøk? Dette Beløb var fordelt paa 31,704 Konti, lad mig sige 32,000 Konti. Af disse 39 Mill. Kr. antager man, at de 12½ Mill. Kr. ere tabte; det har været nævnt ogsaa af den Mand, der har anstillet Undersøgelse, men han har selvfølgelig ikke kunnet slutte sit Arbejde endnu. Men lad mig sige, at 13 Mill. Kr., altsaa $\frac{1}{3}$ af de 39 Mill. Kr., ere tabte. Det er et slemt Tal. Er det det, man nu kommer og siger til Staten, at den skal betale det halve af, de 6½ Mill. Kr.? Ellers ere vi varsomme nok — det kan gælde de dybeste Interesser — med at lade Staten udrede 6½ Mill. Kr. I dette Tilfælde skulde vi altsaa sige, at det er Staten rede til, og vi skulde i dette Lovforslags Vedtagelse indeslutte det første lille forventningsfulde, milde Tilsagn om, at noget saadant vil ske. Hvem vilde dette komme til gode, og hvorledes vilde det

fordele sig? Der er i Den sjællandske Bondestands Sparekasse 9,842 Sparere, som have et Beløb af under 50 Kr. indestaaende i Sparekassen. Hver af dem skal tabe 17 Kr. Der er 6,036 Mennesker, som have staaende mellem 50 og 200 Kr. Den, der har 200 Kr. staaende, skal, hvis Tabet bliver $\frac{1}{3}$ — det kan godt være, at det kun bliver $\frac{1}{4}$ — tabe 66 Kr. Den næste Sats bliver 4,425 Interessenter med Beløb fra 200 til 500 Kr. Ja, der er det jo værre — nej, det er det maaske ikke, men den, der har staaende 500 Kr., taber altsaa 170 Kr. Ja, det kan jo være slemt for den Mand, som har ventet, at han kunde hæve 500 Kr. i Sparekassen, at han nu taber de 170 Kr., men det er dog til at overkomme. Jeg gaar videre. De næste 6,491 Interessenter have staaende fra 500 til 2,000 Kr. Den Mand, der har 2,100 Kr. staaende, taber 700 Kr. Han er dog begyndt at blive lidt af en Kapitalist; det kan blive slemt nok for ham, naar han kommer og vil hæve 2,100 Kr., at han kun faar 1,400 Kr., men han kan vel bære det. Se, nu har jeg taget 27,000 af Sparekassens 32,000 Interessenter, og de komme til at føle Tabet paa den Maade, jeg her har skitseret for de Herrer. Der blev sagt med Rette i September Maaned, da Ulykken kom, at hver af de Regnvejrsdage, vi da havde, kostede saamænd den paagældende Mand paa Landet mere end det Tab, han faar i Sparekassen ved Alberti-Ulykken, men der var ingen, der faldt paa at sige: Nu skal Staten, fordi det regner paa den Mands Lod, træde til og give ham de 70, 80 eller 100 Kr., han taber. Skal Staten da gøre det, fordi en Bedrager har berøvet ham Pengene? — Men nu kommer jeg op til de store Beløb. Der er 3,051 Sparere, som have mellem 2,000 og 5,000 Kr. De tabe mere, men de have vel ogsaa Raad til at tabe det. Saa er der 1,859, som have 5,000 Kr. og derover. Har jeg 5,100 Kr. staaende, taber jeg 1,700 Kr. Det er alle disse Summer, jeg her har skitseret for de Herrer, som en Statsstøtte af 6½ Mill. Kr. ud af Statskassens Lomme skal tilvejebringe for at hjælpe paa disse Tab. Jeg spørger: Er det rimeligt? Jeg føjer endnu til paa dette Punkt følgende Oplysning, at der paa en Konto indestaar et Beløb af 217,253 Kr. Hvem der har disse Penge staaende, og af hvad Grund vedkommende har betroet dem til Sparekassen, det ved jeg ikke. Skal Manden have godtgjort en Trediedel af Statskassen, fordi han har sat disse Penge ind i Sparekassen og ved Bedragerierne tabt en Del af dem?